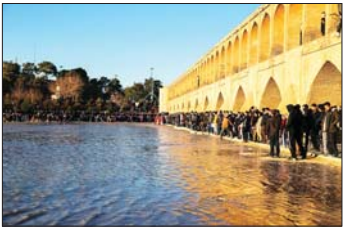

دریچه

باز هم تعرض به حریم زاینده‌رود

علیرضا دلال زاده*

● در علم مهندسی رودخانه که شاخه‌ای از علوم مهندسی آب است، اعتقاد بر آن است که رودخانه پدیده یا عارضه طبیعی زنده‌ای بوده و هر موجود زنده نیز حریم و حرمتی دارد. شاید به همین دلیل سال‌هاست در کشور موضوع تعیین حد بستر و حریم رودخانه مطرح شده است و با جدیت پیگیری می‌شود؛ به‌گونه‌ای که دست‌اندازی به حد بستر و حریم رودخانه، حکم تجاوز و تعدی به آن اطلاق می‌شود و هرکس که به رودخانه تعدی و تجاوز کند، در قانون مجرم شناخته می‌شود. البته اگر این دست‌اندازی و دست‌کاری شامل اقداماتی با عنوان و ماهیت ساماندهی و احیا باشد، نه‌تها تعقیب نمی‌شود، بلکه پس‌نیده و ارزشمند نیز هست. طبق قانون توزیع عادلانه آب، رودخانه در مالکیت عموم مردم است و شرکت‌های آب منطقه‌ای به‌عنوان نماینده دولت منتخب مردم، متولی حفاظت و بهره‌برداری از رودخانه‌ها هستند. بگذریم که متأسفانه نه‌تها خود دولت و حاکمیت بلکه نماینده آن نیز در این حوزه مناسب عمل نکرده‌اند؛ دلیل آن‌هم اظهارمن‌الشمس است و نیاز به توضیح بیشتر ندارد. فقط نگاهی به شرایط بحرانی منابع و مصارف آب در هر منطقه، خود گواه آشکاری است که نیاز به عدد، آمار و ارقام ندارد. هرچند مراجعه به متون و نوشته‌های تخصصی به سهولت میسر است و به‌راحتی این سخن را می‌توان اثبات کرد؛ اما نکته‌ای که این نوشتار قصد تذکر و بیان آن را دارد «دست‌کاری‌ها و به نوعی دست‌اندازی‌های تازه و در چند سال اخیر به رودخانه زاینده‌رود» است. این‌بار ظاهراً متولی، اجازه این دست‌کاری را به‌عنوان حفاظت، بهره‌برداری و به نوعی ساماندهی به کشاورزان حقایبه‌دار رودخانه زاینده‌رود واگذار کرده است. در این راستا چند سؤال مطرح است که امیدوارم با متولی یا مجری آن، پاسخ تخصصی و فنی برای آنها داشته باشند.

- مگر نه اینکه برای هر طرح اجرایی مهندسی در ابتدا لازم است مطالعات فنی و مهندسی انجام شود و بعد به مرحله اجرا برسد؟ اقدامات گسترده از پایین‌دست به بالادست رودخانه زاینده‌رود در چه طرح مهندسی‌ای تعریف شد؟ طبق نظام فنی و اجرایی کشور، کارفرما، مهندس مشاور و پیمانکار صاحب صلاحیت آن چه کسانی بودند؟ آیا این اقدامات در حد ساخت یک واحد مسکونی کوچک نیز نبوده است که حداقل چند تابلوی مشخصات طرح زده شود که در آن کارفرما، مهندس مشاور و پیمانکار صاحب صلاحیت معرفی شوند؟
- علت تخریب بندهای قدیمی که سال‌های سال وجود داشتند و آزاری هم نه برای رودخانه داشته و نه برای افراد، چه بوده است؟ مثال بند قدیمی آسیاب روستای زوان در شش‌کیلومتری شرق پل بزرگمهر.
- در حدفاصل پل جویی تا پل فردوسی و پل فردوسی تا سی‌وسه‌پل، دست‌اندازی به بستر نیمه‌ثبیت رودخانه و ایجاد خاکنیز کاملاً غیراصولی در دو طرف میانه بستر رودخانه، به چه دلیل بوده است؟ این منظر زشت و غیرمهندسی و تبعات هیدرولیکی آن را چه کسی باید پاسخ‌گو باشد؟
- حال با فرض توجیه علمی برای انجام اقدام در بند سه که همچنان بی‌پاسخ است، چرا این اقدامات در مقاطع و بازه‌های خاصی از رودخانه که ایستگاه‌های هیدرومتری (آب‌سنجی یا اندازه‌گیری جریان آب) وجود داشت، ادامه داده شد؟ (ایستگاه‌های آب‌سنجی لنج و سی‌وسه‌پل، مگر نه اینکه هر یک از این ایستگاه‌ها با صرف هزینه و بودجه عمومی و در سال‌های متمادی کالیبره شده و برای اندازه‌گیری میزان جریان آب گذری رودخانه تأسیس و تجهیز شده بودند و از آنها استفاده می‌شد؟ فقر این‌گونه اطلاعات و داده‌ها در کشور، یکی از موضوعات مهم کارهای علمی و مطالعاتی است.
- به توجه به سؤال سه و چهار، تحمیل رسوب به جریان رودخانه و بروز خسارات ناشی از انتقال رسوب به پشت بند آبشار و انتقال آن به کانال‌های آبیاری و مزارع را چه کسی جبران خواهد کرد و پاسخ‌گو است؟ بگذریم از منظر زشت و نازیبا ی کل‌الود آن که تا بسته‌شدن جریان هم ادامه داشت و با این ۲۰۰ روز بازبودن رودخانه، علاوه بر آلودگی‌هایی که از قبل در رودخانه زاینده‌رود وجود داشت، کل‌الودگی تازه‌ای را نیز به آن اضافه کرد.

✽**کارشناس ارشد عمران – سازه‌های هیدرولیکی**

شرق؛ معاون آموزش و پژوهش سازمان تبلیغات اسلامی گفت: درحقیقت بدحجابی پدیده‌ای مرکب است که بخشی از آن به دلیل بی‌مبالاتی به دستورات دینی است و بخشی به دلیل وادادگی در مقابل فرهنگ غرب و فرهنگ مهاجم است و بخشی نیز از مسائل اقتصادی جامعه نشئت می‌گیرد. روح‌الله خرازی در گفت‌وگو با ایلنا، به تشریح عملکرد ۲۶ دستگاه کشور در زمینه حجاب پرداخت و گفت: اگر برخی افراد با کاستن از اهمیت حجاب و با آرایش بخواهند رفتار اعتراض‌گونه‌ای نسبت به سیاست‌های اقتصادی و مسائل حاکمیتی ابراز کنند، ما الزاماً نمی‌توانیم این را ناشی از بی‌دینی و لامذهبی آنها بگذاریم و درواقع این نوع رفتار یک رفتار سیاسی و اقتصادی است و به نوعی رفتار اعتراضی محسوب می‌شود.

وی افزود: نمی‌توان بی‌حجابی را به طور کامل به‌عنوان عدم توفیق دستگاه‌های فرهنگی ذکر کرد. با توجه به آنچه درباره عدم رعایت حجاب بیان کردم، نمی‌توان قضاوت دقیقی درخصوص میزان توفیق یا عدم توفیق دستگاه‌های فرهنگی در حوزه حجاب داشت. آسیب‌های بی‌حجابی از نظر اجتماعی بسیار بیشتر از این است که عده‌ای از رفتار یک پلیس یا گشتی ناراحت شوند، چراکه تأثیرات منفی بی‌حجابی برای جامعه در درازمدت بسیار بیشتر است.

شرق؛ روز شنبه مراسم بیستمین سالگرد تأسیس انجمن نشریات ایران، با موضوع تکرش بر عملکرد دولت در حوزه رسانه‌ها، با حضور مدیران روزنامه‌ها و نشریات کشور و نمایندگان مجلس در سالن عرفان با خوش‌آمدگویی‌های مرتضوی، مدیر عامل انجمن نشریات ایران برگزار شد. در این نشست علیرضا بختیاری، رئیس انجمن روزنامه‌های غیردولتی، از سخنرانان بود. او با تریک بیستمین سالگرد تأسیس انجمن مدیران نشریات گفت: یکی از دوستان از من پرسید به نظران موضوع این جلسه علاوه بر جشن سالگرد، چه چیز دیگری باید باشد؟ من پیشنهاد دادم نقد عملکرد دولت تدبیر و امید در این مدت نسبت به مطبوعات، بهترین موضوعی است که می‌شود درباره آن صحبت کرد. البته این را بگویم که نقد حتماً باید هم وجوه مثبت و هم وجوه منفی داشته باشد و دقیق و همه‌جانبه صورت بگیرد. ممکن است بخشی از اتفاقاتی که برای مطبوعات افتاده است ناگزیر باشد؛ به این مفهوم که برای همه بخش‌های اقتصادی کشور این اتفاق افتاده است، اما بخشی از این اتفاقات به‌طور خاص مربوط به مطبوعات است. درست است که مطبوعات در حال تغییر شکل هستند، ولی به نظر شما آیا سرعت این نزول هم درست است؟ یعنی تیرازی که مطبوعات داشتند و حالا دارند، درواقعیه‌با اول دوره دولت یازدهم درست و منطقی است؟

او افزود: متأسفانه سرعت نزول تیراژ مطبوعات ما خیلی بالااست و اگر تیراژمان را با کشورهای دیگر مقایسه کنیم، سرعت نزول ما خیلی زیاد است. من در جلسه هفته پیش در دفتر آقای واعظی هم گفتم که به نظر من دولت بخش خصوصی واقعی در مطبوعات را قبول ندارد. گفتم شاید به نظر خودتان این گروه را قبول دارید، اما عملکردها این را نشان نمی‌دهد. من نمونه‌اش را عرض می‌کنم؛ هیئت نظارت بر مطبوعات یک سهم خصوصی دارد، اما سازوکارها به گونه‌ای است که آن یک نفر هم نمی‌تواند از بخش خصوصی واقعی بانشد. یا عملاً همه حمایت‌ها به سمتی است که دولتی‌ها و شبه‌دولتی‌ها در آن قرار دارند.

بختیاری افزود: یکی از سؤالات مطرح‌شده این است که در شرایط فعلی آیا قانون مطبوعات به تغییر نیاز دارد؟ پاسخ من این است که حتماً نیاز دارد؛ بختی در این نیست، به نظر شما آیا یک مطبوعه می‌تواند درست شکل بگیرد، اما قانون مطبوعات به گونه‌ای باشد که بشود آن مطبوعه را در یک لحظه تعطیل کرد؟ آیا هیچ فرد عاقلی حاضر به سرمایه‌گذاری در صنعتی که هر لحظه در معرض تهدید تعطیلی است، می‌شود؟ نگاه بخش رسانه به معاونت مطبوعاتی نگاه پدране است، چه ویژگی‌هایی باید داشته باشد.

محمدعلی وکیلی، نماینده مجلس و مدیر مسئول روزنامه ابتکار، نیز سخنران دیگر این مراسم بود. وکیلی در صحبت‌های خود در این جلسه گفت: یکی از مشکلات ما در ایران این است که آن‌قدر که برای دولت‌سازی هزینه کرده‌ایم، برای جامعه‌سازی هزینه نکرده‌ایم، به همین دلیل یک دولت فربه سرمایه‌دار داریم یا یک ملت نحیف و ضعیف. در جاهای دیگر عمدتاً روی یک جامعه‌سازی هزینه می‌شود. اینکه تشکل‌ها و ان‌جی‌اوهای مختلف مردمی و واقعی شکل بگیرند. البته خوشبختانه مطبوعات ما به لحاظ کمیت به نصاب درخور توجهی رسیده‌اند و حتماً باید سخنگویان متشکلی داشته باشند و مسائلشان به صورت فردی بیان نشود، به همین دلیل کمتر انجمن‌های مطبوعاتی مفید است. اما از لحاظ حقوقی ما کم‌کم‌شده‌ها و حلقه‌های مفقوده زیادی داریم، از جمله این حلقه‌های مفقوده نبود یک نظام رسانه‌ای مشخص است. نظام رسانه‌ای که استاندارد باشد و در ارتباط با حقوق مطبوعات، خبرنگاران و منزلت آنها و مصونیت جامعه رسانه‌ای و حقوق معنوی این جامعه فعالیت کند، ما چنین ساختاری نداریم و به همین دلیل دچار

جامعه

معاون آموزش و پژوهش سازمان تبلیغات اسلامی؛

بی حجابان الزاماً بی‌دین و لامذهب نیستند

وی درباره برخورد پلیس با بدحجابی تصریح کرد: دستگاه انتظامی و امنیتی کشور مجری قانون یک کشور است. در این کشور قانونی تصویب شده که معنی آن لزوم داشتن حجاب است؛ در این قانون حجاب حداکثری که چادر است، مورد توصیه جدی قرار گرفته و بی‌حجابی کامل نفی جدی شده و کم‌حجابی با آنچه که بدحجابی نیز گفته می‌شود، مورد نکوهش قرار گرفته است، اما به‌عنوان جرم توسط دستگاه‌های انتظامی و امنیتی قلمداد نمی‌شود. اینکه جامعه ما از یک سری پدیده‌های فرهنگی یا اقتصادی احساس ناراحتی دارد و تحت‌تأثیر برخی مسائل قرار گرفته

در مراسم بیستمین سالگرد تأسیس انجمن نشریات ایران مطرح شد

دولت بخش خصوصی واقعی مطبوعات را قبول ندارد

که کارشناسان ما در وزارت صمت اشرافی بر معذورات جامعه رسانه‌ای ندارند و ضرورت‌های این حوزه برایشان مفهوم نیست، پس اجازه بدهیم این کمیته در معاون مطبوعات بیاید که یک زبان مفهوم‌تری داشته و امکان جمع‌بندی وجود داشته مضرت دارند. در به وزارت ارشاد منتقل شد. قرار بر این بود دو نفر از نمایندگان مجلس ناظر این کمیته باشند و به حکم اتفاق من و آقای قاضی‌زاده هم به‌عنوان آن دو نماینده به‌عنوان ناظر بر کمیته تعیین شدیم، اما تا الان که از این تصمیم حدود یک سال می‌گذرد، تا الان ما دو نفر به این کمیته دعوت نشده‌ایم و بی‌اطلاع هستیم که در این کمیته چه می‌گذرد.

وکیلی گفت: در ارتباط با یارانه مطبوعات همان‌طور که مستحضر هستید، ردیف یارانه مطبوعات با کتاب ردیف واحدی دارد؛ ردیفی که در سازمان برنامه به ردیف کتاب، نشر و مطبوعات معروف است. وقتی ما به مجلس رفتم، عدد کل این ردیف ۸۰ میلیارد تومان بود. این ردیف وقتی به وزارت ارشاد می‌رسد، بسته به ذائقه وزیر مربوطه تقسیم تناسبی می‌شد. اگر وزیر گرایش کتابی داشت، این ۷۰ به ۳۰ تقسیم می‌شد، اگر وزیر گرایش مطبوعاتی داشت، احتمالاً این ۴۰ به ۶۰ می‌شد. من یادم می‌آید زمان آقای جنتی این ردیف ۴۰ به ۶۰ شد، ولی در زمان پیش از ایشان ۳۰ به ۷۰ بود. ما هم خیلی تلاش کردیم که آن را به ۵۰، ۵۰ برسانیم، ولی به‌رحال همین شد. ما امسال توانستیم در کمیسیون تلفیق، ردیف مطبوعات و کتاب را از یکدیگر جدا کنیم و از سال ۹۸ ردیف مطبوعات مستقل شد. آن عدد ۲۲۶ میلیارد تومان بود و ردیف ۵۰ به ۵۰ به مجلس رفتیم، عدد کل این ردیف ۸۰ میلیارد تومان بود. ما کوپن تلفیقی برای مطبوعات گذاشتیم تا ردیف مطبوعات برای سال ۹۸ به ۲۲۳ میلیارد تومان برسد. البته این عدد هرچه بشود، در انتها تفاوتی نمی‌کند و مثل قیمت نفت است؛ قیمت نفت هم مقرر بشود، وضع سفره مردم همین است و مطبوعات هم همین اوضاع را تأثیر خواهد داشت.

دیگر سخنران این مراسم محمدرضا دربندی، مدیرکل مطبوعات داخلی معاونت امور مطبوعاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، بود که در صحبت‌های خود گفت: آقای وکیلی گفتند هرچقدر عدد یارانه بیشتر می‌شود، برای مطبوعات همان عدد قبلی توزیع می‌شود که به اعتقاد من این حرف درست نیست. سال گذشته یارانه این حوزه حدود ۲۰ میلیارد تومان بود در حالی که ما تاکنون ۶۰ میلیارد تومان توزیع کرده‌ایم البته باید این را بگویم که بودجه سال گذشته به طور کامل پرداخت شده است امسال اما از همان ابتدا آقای جهانگیری بخشنامه‌ای ارسال کردند که طبق آن، به همه سازمان‌ها اعلام شد بیش از ۷۰ درصد بودجه به آنها پرداخت نمی‌شود اما در عین حال ما تاکنون که یارانه‌ها را پرداخت کردیم، میزان آن نسبت به گذشته بیشتر بوده است. درباره بیمه خبرنگاران نیز باید بگویم در زمان آقای دکتر انتظامی بخشی از یارانه یعنی حدود یک‌سوم بودجه یارانه مستقیم به مدیران مسئول داده می‌شد برای بیمه خبرنگران و روزنامه‌نگاران غیر از اشکالاتی که مجلس به این طرح وارد کرد، اشکال مهم‌تری هم داشت که دیوان عدالت اداری با این طرح مخالفت کرد و به ما اعلام کرد حق نداریم یارانه کاغذ را به عنوان پول بیمه که کارفرما باید پرداخت کند، استفاده کنیم چون اشکال قانونی دارد و ما هیچ وقت دیگر نمی‌توانیم این کار را انجام کنیم، به همین دلیل برای جبران، سه کار انجام دادیم؛ یکی از آنها صحبت با صندوق هنر بود، بر این اساس، سه هزار سهمیه بیمه پایه و سه هزار سهمیه بیمه تکمیلی گرفتیم و بین مطبوعات توزیع کردیم همچنین با سازمان نظام اجتماعی تفاهم‌نامه‌ای امضا کردیم تا بسیاری از کسانی که در حوزه مطبوعات کار می‌کنند اما خبرنگار و روزنامه‌نگار نیستند، برای جبران اینکه آنها هم بتوانند بیمه شوند، این تفاهم‌نامه که مانند بیمه خویش‌فرماست امضا شد، البته این بیمه مزایای بیشتری از آن دارد که به‌زودی جزئیاتش را اعلام خواهیم کرد.

او در ادامه اظهار کرد: یارانه‌ا از همان روز اول بر

است، لزوماً باعث نمی‌شود که ما به دستگاه نیروی انتظامی که مجری قانون در کف جامعه است، بگوییم فعلاً قانون را اجرا نکنند، چراکه آسیب‌های بی‌حجابی از نظر اجتماعی بسیار بیشتر از این است که عده‌ای از رفتار یک پلیس یا گشتی ناراحت شوند، چراکه تأثیرات منفی بی‌حجابی برای جامعه در درازمدت بسیار بیشتر است.

وی خاطرنشان کرد: ما مجبوریم از نیروی انتظامی تقاضا کنیم، با وجود مخالفت‌ها و القانات با بی‌حجابی مطلق برخورد کند، البته طبیعی است که این برخورد باید محترمانه، دلسوزانه و قانونی باشد که قطعاً همین‌طور است و ما مواردی را سراغ نداریم که به صورت بسیار گسترده برخورد نامناسبی صورت گرفته باشد و اگر در جایی ماموری اشتباه کرده، این به معنای آن نیست که دل‌سنگاه بد برخورد می‌کند و حقیقت آن است که دستگاه انتظامی بسیار مؤدبانه، با متانت و صلابت به کار خود ادامه می‌دهد. معاون آموزش و پژوهش سازمان تبلیغات اسلامی تأکید کرد: آنچه که الان دستگاه انتظامی موظف است پیگیری کند، برخورد با بی‌حجابی مطلق است و چون صراحت قانونی درباره برخورد با کم‌حجابی و بدحجابی وجود ندارد، بنابراین مورد برخورد قانونی بردارن ما در دستگاه نیروی انتظامی قرار نمی‌گیرد و این دستگاه موظف نیست که با بدحجابی برخورد کند، بلکه باید با بی‌حجابی برخورد کند.

در مراسم بیستمین سالگرد تأسیس انجمن نشریات ایران مطرح شد

اساس بسته‌های که در سامانه معاونت وزارت ارشاد تعریف شده بود، بین مطبوعات توزیع می‌شد حالا هم مانند سابق با کمی تغییرات جزئی این یارانه توزیع می‌شود و می‌توانید اطلاعات آن را در سامانه معاونت مطبوعاتی مشاهده کنید که یارانه بر اساس چه فرمولی پرداخت می‌شود. یکی از اشکالات این بسته‌ها عدم توجه به محتوای مطبوعات است یعنی یارانه رسانه‌ای که کار تولیدی انجام می‌دهد با رسانه‌ای که محتویات آن کپی است، چندان تفاوتی ندارد در واقع این یارانه کاغذ است هر رسانه بر اساس میزان صفحات، یارانه دریافت می‌کند.

دربندی با بیان اینکه تا دو سال پیش یارانه طرح ترافیک به عهده معاونت مطبوعاتی بود و همه راضی بودند، بیان کرد: سال گذشته معاونت حمل و نقل شهرداری آن را به عهده گرفت و تشخیص هویت خبرنگار را خودش به عهده گرفت، ما از آنها خواستیم این طرح را به رسانه ارائه دهند نه به خبرنگار تا راضی تشخیص خود آن را بین خبرنگاران توزیع کند حتی از آنها خواستیم آن را در سایت بارگذاری کنند تا اگر کسی خواست آن را به نزدیکان خود بدهد، مشخص شود. ما حتی به آنها گفتیم حاضریم در این کار به شما کمک کنیم اما همچنان پاسخی در این زمینه به ما ندادند. فرزاد یوسفی، مدیر کل سازمان‌های کارگری و کارفرمایی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، نیز در گردهمایی انجمن صنفی کارفرمایی مدیران نشریات ایران و مدیران مطبوعات و رسانه‌های کشور از جمله کسانی بود که حضور داشت و سخنرانی کرد، یوسفی با تریک بیستمین سال فعالیت انجمن صنفی کارفرمایی مدیران نشریات ایران، با ارائه گزارش از رشد ۶۵درصدی تشکل‌های کارگری و کارفرمایی از ابتدای سال ۹۲ تا به حال، از تأسیس و تجدید انتخابات، تشکل‌های مربوط به رسانه و نشریات که از اقدامات این اداره کل بوده است، خبر داد. علی جنتی، وزیر سابق ارشاد، نیز از دیگر سخنرانان این مراسم بود. جنتی در صحبت‌های خود گفت: آقای دربندی از آن‌ها بیشتر با خود مدیران مسئول جلسه گذاشتیم و گفتیم خودتان یک مجموعه را انتخاب کنید و آنها یک شاخصی را برای پرداخت یارانه مشخص کنند. چند نفر انتخاب شدند و جلساتی گذاشتند و خودشان ساخت تعیین کردند و ما هم اصلاً در موارد تعیین‌شده دخست نبریدیم و همانی که بود را روی سایت گذاشتیم تا دیگران هم نظرات اصلاحی بدهند. ما نظرات اصلاحی را هم گرفتیم و آیین‌نامه تهیه شد و روی سایت گذاشتیم تا همه بدانند بر چه اساسی قرار است یارانه پرداخت شود.

وی افزود: بعد هم که قرار شد یارانه پرداخت شود، قرار شد در سایت مشخص شود چه کسانی یارانه گرفته‌اند و میزانش هم معلوم شود. حالا اشاره شده که معیارها معیارهای کمی است، اما تا جایی که خاطرم هست، مسائل کیفی هم مورد نظر بود و برخی معیارهای محتوایی هم در تعیین مقدار یارانه مؤثر بود منتها این مشکل کاغذ که به آن اشاره شد، به نظر من آن‌قدر هم لاینحل نیست، جاهایی به قول طلاب، باید عمامه زمین‌زد و معرکه‌گیری کرد. من فکر می‌کنم آقای صالحی، وزیر ارشاد، بسیار محبوب هستند و نمی‌روند در این‌باره معرکه بگیرند، من توی دولت که بودم هر سه سال آقای نعمت‌زاده به عنوان وزیر صنعت می‌آمدند و این چهار درص تعرفه گمرکی را ۱۰ درصد بگنجد و من هر سه سال مخالفت کردم و داد و قال راه انداختم و دولت هم همراهی می‌کرد و نمی‌گذاشت این افزایش اتفاق بیفتد و با این راه حل می‌شود جلوی بالارفتن تعرفه یارانه‌ها را گرفت. الان مبلغ یارانه کاغذ نسبت به سایر یارانه‌ها چیزی نیست که بانک مرکزی آن‌قدر برایش محدودیت ایجاد می‌کند و می‌شود این مسئله را به صحت حل کرد.

رویداد

آغاز آزمایشی نسخه‌نویسی الکترونیک پس از ۱۴ سال وعده

کهنگی طرح نو

- اجرای طرح نسخه‌نویسی الکترونیک از روز گذشته در ۳۱ استان کشور و یک شهرستان از هر استان آغاز شد. این طرح بخشی از یک طرح بزرگ‌تر به نام طرح پرونده الکترونیک سلامت است که پس از گذشت ۱۴ سال وزیر بهداشت از اجرای آن در بهار سال آینده خبر داد. سال‌هاست که با روی کارآمدن هر یک از وزیران وزارت بهداشت اجرای طرح پرونده الکترونیک سلامت به‌عنوان یکی از اولویتهای آن وزارتخانه مطرح می‌شود و وزیر وقت هر دوره قول می‌دهد که این طرح در زمان وزارت او به مرحله اجرا درخواهد آمد، اما با گذشت بیش از یک دهه تاکنون این طرح به مرحله اجرا نرسیده است. حالا نیز سعید نمکی، وزیری که به تارگی سکان وزارت بهداشت را به دست گرفته، از اجرای این طرح در بهار سال آینده خبر داده است؛ طرحی که به گفته مسئولان، یکی از راه‌های شفافیت‌سازی در حوزه ارائه خدمات سلامت است و با اجرای آن هویت گیرندگان و ارائه‌دهندگان خدمت مشخص می‌شود و با کمک آن می‌توان هزینه‌های القایی نظام سلامت را مدیریت کرد. نمکی روز گذشته در همایش مشترک معاونان درمان دانشگاه‌های علوم پزشکی و مدیران کل سازمان بیمه سلامت و رونمایی از نسخه‌نویسی الکترونیک که در سازمان بیمه سلامت برگزار شد، گفت: سیستم پرونده الکترونیک سلامت را باید دنبال کنیم و نسخه‌نویسی الکترونیک جزئی از آن است. این کار باعث می‌شود مقدار زیادی از هزینه‌های القایی نظام سلامت مدیریت شده و هویت گیرندگان و ارائه‌دهندگان خدمت مشخص شود. همچنین چرخش خدمات و رهگیری مشخص می‌شود و از دورریختن خدمات جلوگیری خواهد شد. وزیر بهداشت همچنین افزود: برای استقرار پرونده الکترونیک سلامت و فراهم‌کردن این زیرساخت در سازمان بیمه سلامت تالش‌هایی انجام و به دنبال این کار، طرح نسخه‌نویسی الکترونیک اجرایی شد. پیامدهای مثبت نسخه‌نویسی الکترونیک این است که مصرف بی‌رویه دارو معدود می‌شود و همچنین از نسخه‌نویسی بیبوهه و غیرمنطقی پرهیز خواهد شد. همچنین منجر به این می‌شود که برای بیمار داروی اختصاصی تجویز شود و پزشک قبل از نسخه‌نویسی برای بیمار، فهرست داروهای مجاز و عکس‌العمل داروهای او را مشاهده می‌کند. نسخه‌نویسی الکترونیک منجر به این می‌شود که بدینامه داروی ایرانی چقدر با مشابه خارجی جایگزین می‌شود و مابه‌التفاوت از جیب بیمار پرداخت خواهد شد. نمکی اظهار کرد: یکی از راه‌های شفافیت در همه جهان، ایجاد دولت الکترونیک و پرونده الکترونیک و نسخه‌نویسی الکترونیک است. شفافیتی که در این زمینه نازد املا این است که دفترچه بیمه در یک روز نمی‌تواند در چند پزشک با چند نسخه معیاف برود. همچنین نسخه‌نویسی غیرمنطقی و غیرعلمی نیز افشا می‌شود و پزشک می‌داند که باید با چارچوب علمی نسخه بنویسد. اگر برخی افراد بین پزشکان وجود داشته باشند که غیر از این رفتار کنند، آشکار خواهد شد. همچنین منجر به شفاف‌شدن هزینه‌ها می‌شود.
- جزئیات طرح نسخه‌نویسی الکترونیک**

طاهر موهبتی، مدیرعامل سازمان بیمه سلامت، نیز در این مراسم گفت: نسخه‌نویسی الکترونیک نیز چند ماه قبل به صورت آزمایشی در استان کرمان اجرایی شد و امروز طرح نسخه‌نویسی الکترونیک در یک شهرستان از ۳۱ استان کشور به صورت هم‌زمان آغاز می‌شود. او در ادامه با بیان اینکه درحال حاضر در ۶۰۵ بیمارستان دولتی نیازی به ارائه دفترچه کاغذی نیست و بیمار فقط با کد ملی خود می‌تواند خدمات سلامت را دریافت کند، افزود: رسیدگی الکترونیک به اسفاد در سازمان بیمه سلامت به صورت آزمایشی در استان تهران شده است. پیش‌بینی ما این است که در مدت یک سال رسیدگی الکترونیک به اسناد را در همه بیمارستان‌های دولتی کشور اجرایی کنیم. موهبتی ادامه داد: در استقرار سازمان الکترونیک چند نکته مهم، از جمله سختی کار وجود دارد. فناوری اطلاعات در نظام درمان بسیار دشوارتر از بانکداری است، البته مهم‌ترین مشکل در حوزه استقرار سازمان الکترونیک، تغییر رفتار و فرهنگ‌شدن است. تغییر رفتار اصولاً با مقاومت مواجه می‌شود. در زمینه نسخه‌نویسی الکترونیک و بخش بستری، وزارت بهداشت متولی است، اما در بخش خصوصی متولی مشخصی وجود ندارد. در نتیجه نسخه‌نویسی در حوزه بستری به سرعت پیش می‌رود. به‌هرحال باید مسیر استفاده از نسخه‌نویسی الکترونیک برای بخش خصوصی را تسهیل کنیم. باید فرهنگ نسخه‌نویسی الکترونیک در کشور اجرا شود. نخستین وعده‌ها برای اجرای طرح پرونده الکترونیک به سال ۸۳ برمی‌گردد. در آن سال مسعود پزشکیان، وزیر بهداشت وقت، بهره‌برداری از فاز اول پرونده الکترونیک سلامت را تا پایان همان سال وعده داده بود. اما تا پایان دوره وزارت وی هم اتفاقی در این زمینه نیفتاد. کامران باقری‌لنگرانی، وزیر بهداشت بعدی، این طرح را یکی از بزرگ‌ترین پروژه‌های وزارت بهداشت می‌دانست، اما در دوره مدیریت او هم پیشرفت چندانی در این امر به دست نیامد. مرضیه وحیدرستجردی، وزیر بهداشت بعدی، در سال ۹۱ قول داد که تا پایان سال پرونده الکترونیک سلامت را برای ۵۰ درصد جمعیت کشور اجرا کند. او می‌خواست از ظرفیت کارت ملی هوشمند استفاده کند و توافقاتی با سازمان ثبت‌احوال هم انجام داده بود، اما هنوز نه از کارت ملی هوشمند خبری شده و نه از کارت الکترونیک سلامت.